

Grzegorz Lipiec
Jagna Marczułajtis-Walczak

minister rodziny, pracy i polityki
społecznej

Interpelacja nr 31084

Interpelacja w sprawie nieprzestrzegania przez Polskę Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych

Szanowna Pani Minister,

Przyjęta w 2006 r. przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych to wielki i ważny krok społeczności międzynarodowej w kierunku określenia i uznania nowoczesnego podejścia do niepełnosprawności - od podejścia opiekuńczego i charytatywnego do tworzenia społeczeństwa i środowiska otwartego dla wszystkich, włączającego i wyrównującego szanse, opartego na prawach człowieka. W 06.09.2012 została ratyfikowana przez Polskę.

Prawa objęte Konwencją odnoszą się do wszystkich osób niepełnosprawnych bez względu na rodzaj i stopień niepełnosprawności. Konwencja jest ważnym dorobkiem ludzkości. Jest nie tylko aktem normatywnym, ale także dokumentem edukacyjnym, który zbiera w jednym miejscu w sposób uporządkowany podstawowe wartości, prawa i kierunki rozwiązań mające wpływ na jakość życia każdej osoby niepełnosprawnej i jej miejsce w społeczeństwie. W Konwencji osoba niepełnosprawna została potraktowana podmiotowo. Art. 3 Konwencji mówi o poszanowaniu godności osobistej, indywidualnej autonomii, w tym o swobodzie dokonywania własnych wyborów oraz poszanowaniu niezależności jednostki, niedyskryminacji, o pełnym uczestnictwie w życiu społecznym. Mówi także o poszanowaniu odmienności oraz o gwarantowaniu równych szans dla osób niepełnosprawnych.

Wdrażanie w życie zapisów konwencji w naszym kraju wygląda bardzo słabo. Ze wszystkich raportów przygotowanych przez organizacje osób niepełnosprawnych wyłania się obraz państwa, które nie potrafi zapewnić milionom swoich obywateli równego traktowania. Szczególnie w temacie dorosłych osób niepełnosprawnych, których wykluczenie społeczne w każdej niemal dziedzinie dotyka ze zdwojoną siłą.

Uprzejmie proszę o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy powstaje plan kompleksowego odejścia od opieki instytucjonalnej na rzecz wsparcia na poziomie społeczności lokalnej?
2. Czy planowana jest likwidacja instytucji ubezwłasnowolnienia i zastąpienia jej systemem wspieranego podejmowania decyzji?

3. W jaki sposób wzmacnia się ochronę osób z niepełnosprawnościami przed przemocą, zarówno tą instytucjonalną, jak i w miejscach publicznych?
4. W jaki sposób osoby niepełnosprawne chronione są przed dyskryminacją w takich obszarach jak zabezpieczenie społeczne, dostęp do usług, opieki zdrowotnej, oświaty i szkolnictwa wyższego?
5. Czy trwają prace nad wprowadzeniem systemu jednolitego orzecznictwa o niepełnosprawności skupiającego się na wsparciu potrzebnym danej osobie, a nie na jej dysfunkcjach?
6. Kiedy zostanie wykonany wyrok Trybunału Konstytucyjnego o niekonstytucyjności zróżnicowania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego ze względu na moment powstania niepełnosprawności?
7. Jak wygląda promocja zatrudniania osób z niepełnosprawnościami na otwartym rynku pracy? Wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnością należy do najniższych w UE.
8. Jakie środki podejmuje polski rząd, by zachęcić kobiety i dziewczynki z niepełnosprawnością do zgłaszania przemocy, w tym przemocy seksualnej, i zwalczać bezkarność sprawców takiej przemocy?
9. Jak wygląda dostępność usług ginekologicznych dla kobiet z niepełnosprawnościami?
10. Dlaczego PEFRON nie dofinansowuje, chociaż częściowo uczestnictwa wolontariuszy oraz rodziców w turnusach rehabilitacyjnych?
11. Dlaczego brak jest refundacji do wypoczynku dla rodziców dorosłych osób niepełnosprawnych umysłowo?
12. W jaki sposób rząd pomaga dorosłym osobom niepełnosprawnym i ich rodzicom?
13. Dlaczego rokrocznie zmniejsza się stopień refundacji i ilość refundowanych leków dla osób niepełnosprawnych?
14. Czy powstanie systemowe rozwiązanie zapewniające możliwość korzystania z usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawności? Teraz jest ono ograniczone terytorialnie oraz czasowo i nie daje możliwości długoterminowego wsparcia.
15. Czy zwiększy się wsparcie dla uczniów z niepełnosprawnościami i ulepszony zostanie system finansowania ich potrzeb edukacyjnych?
16. Czy planowane jest wprowadzenie urlopu wytchnieniowego dla rodziców dorosłych osób niepełnosprawnych oraz możliwości skorzystania z urlopu opiekuńczego w analogicznej sytuacji?